

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

**referitor la proiectul LEGII
bugetului de stat pe anul 2025**

Analizând proiectul **LEGII bugetului de stat pe anul 2025**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 19 din 01.02.2025 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D42/01.02.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare aprobarea legii bugetului de stat pe anul 2025, reprezentând veniturile pe capitole și subcapitole și cheltuielile pe destinații și pe ordonatori principali de credite pentru bugetul de stat, bugetele Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, creditelor externe, fondurilor externe nerambursabile și activităților finanțate integral din venituri proprii.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare (art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată), iar în aplicarea dispozițiilor art. 65 alin. (2) lit. b) din Legea fundamentală, aceasta urmează a fi aprobată în ședință comună a celor 2 Camere ale Parlamentului.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, „*Dacă legile bugetare nu au fost adoptate cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea*

exercițiului bugetar, Guvernul îndeplinește sarcinile prevăzute în bugetul anului precedent, limitele lunare de cheltuieli neputând depăși de regula 1/12 din prevederile bugetelor anului precedent, cu excepția cazurilor deosebite, temeinic justificate de către ordonatorii principali de credite, sau, după caz, 1/12 din sumele propuse în proiectul de buget, în situația în care acestea sunt mai mici decât cele din anul precedent”.

Totodată, conform art. 31 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „**Legea bugetului de stat și legea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru fiecare an, trebuie să fie armonizate cu strategia fiscal-bugetară și cu prevederile prezentei legi și va include într-o anexă la raportul legii bugetului de stat ținte fiscale ce cuprind:**

a) *ținte fiscale anuale ca valoare nominală și exprimate ca pondere în produsul intern brut pentru anul bugetar următor și 2 ani ulteriori, referitoare la: soldul bugetar, soldul bugetar primar, veniturile și cheltuielile totale, cheltuielile bugetare primare pentru bugetul general consolidat;*

b) *informații privind datoria publică, conform metodologiei Uniunii Europene, și garanțiile guvernamentale, conform metodologiei Uniunii Europene;*

c) *fundamentarea țăntelor stabilite, inclusiv prin prezentarea metodologiei de calcul utilizate, și compararea acestora cu execuția ultimilor 2 ani;*

d) *prezentarea impactului financiar al schimbărilor legislative, precum și a măsurilor de compensare a acestuia”.*

5. Proiectul analizat conține numeroase derogări de la unele prevederi în materie fiscal-bugetară, în principal de la Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, de la Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce poate fi de natură a afecta predictibilitatea și stabilitatea reglementării propuse.

6. Ca observații de ordin general, precizăm următoarele:

a) date fiind numeroasele norme de trimitere la actele normative invocate, acestea vor cuprinde datele de identificare, respectiv categorie, număr și an, titlu conform publicației în Monitorul Oficial al României, Partea I, precum și intervențiile legislative, în conformitate cu evidența legislativă;

b) pentru a asigura suplețe proiectului, titlurile actelor normative la care se face trimitere vor fi menționate doar la prima referire, *in extenso*, urmând a fi eliminate în celelalte cazuri, în cadrul cărora trebuie evidențiate exclusiv intervențiile legislative survenite ulterior publicării/republicării asupra respectivelor acte normative;

c) semnalăm conținutul întins al unor articole, pentru claritatea, concizia și caracterul unitar al textului recomandându-se ca acestea să nu fie formate dintr-un număr prea mare de alineate.

7. La art. 5 alin. (3) lit. f), pentru evitarea repetiției, este necesară revederea formulării „potrivit prevederilor potrivit prevederilor art. 12 alin. (3) lit. b)”.

De asemenea, recomandăm ca sintagma „potrivit prevederilor art. 13 alin. (7) din Legea nr. 17/2000, republicată, cu modificările ulterioare” să fie redactată sub forma „potrivit prevederilor art. 13 alin. (7) din aceeași lege”.

La lit. g), pentru rigoarea exprimării, sintagma „din același act normativ” se va redacta sub forma „din aceeași lege”.

La lit. h), cu referire la intervențiile legislative suferite de Legea nr. 156/2023, semnalăm că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2023 s-a introdus la art. 21 alin. (3), iar prin Legea nr. 65/2024 prin care a fost aprobată respectiva ordonanță de urgență, s-a modificat articolul unic al ordonanței de urgență în discuție, în sensul introducerii atât a alin. (3), cât și a alin. (4) la art. 21 din Legea nr. 156/2023.

Deoarece prin Legea nr. 65/2024 s-a dispus o nouă formă pentru alin. (3) al art. 21, element care fusese introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2023, apreciem că sintagma „cu completările ulterioare” trebuie înlocuită cu formularea „cu modificările și completările ulterioare”.

8. La art. 7 alin. (1) lit. c), semnalăm că după textul enumerării se regăsesc două norme care prezintă explicații, redactate ca alineate distincte, deși conform prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare „Dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări”.

Sugerăm reformularea respectivului alineat, cu luarea în considerare a prevederilor legale invocate.

9. La art. 10 alin. (5), pentru rigoarea redactării, sintagma „prevederile art.65, art.72-74 și 79-83” se va scrie sub forma „prevederile art.65, 72-74 și 79-83”.

10. La art. 11 alin. (2), pentru întregirea informației juridice, din punct de vedere al evidenței legislative, este necesară redarea titlului Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, astfel: „...privind finanțele publice”, fiind la prima menționare în cuprinsul proiectului.

11. La art. 12 alin. (1), față de mențiunea „2021-2027”, conexat cu titlul Secțiunii a 5-a, unde figurează numai perioada „2014-2020”, este de evaluat dacă cea regăsită în subdiviziunea structurală analizată nu ar trebui să fie ori indicată în cuprinsul titlului amintit sau exclusă din context. De altfel, în nicio altă dispoziție din cuprinsul secțiunii în discuție nu se mai regăsește vreo referire la intervalul 2021-2027.

12. La art. 14 alin. (2), pentru menținerea unității terminologice cu norma prevăzută la alin. (1), propunem ca după substantivul „normele”, să fie inserat și termenul „specifice”.

O situație similară o întâlnim și la art. 23 alin. (2).

De asemenea, la alin. (2) al art. 14 este utilizată formularea „autorităților de management/autorităților comune de management/autorităților naționale”, iar în cadrul alin. (1) se regăsește formularea „autoritate de management/autoritate comună de management/autoritate națională/autoritate de gestiune a programelor privind cooperarea teritorială europeană”. Sub acest aspect, remarcăm că redactarea din cuprinsul alin. (1) se diferențiază față de cea prevăzută în alin. (2), prin prezentarea și a unei alte autorități, și anume, *autoritatea de gestiune a programelor privind cooperarea teritorială europeană*. În acest caz, este de apreciat dacă cele două norme juridice nu ar trebui să fie corelate din punct de vedere al manierei redacționale.

13. La art. 15 alin. (12), cu referire la sintagma „potrivit legii”, amintim faptul că, potrivit prevederilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare”*.

14. La art. 16 alin. (1), pentru considerente de tehnică legislativă, este necesară inserarea abrevierii „art.” cadrul exprimării „și art. 15 alin. (11)”.

15. La **art. 21 alin. (1)**, pentru rațiuni de tehnică legislativă, menționăm următoarele:

a) după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2022, trebuie inserată sintagma „**aprobată prin Legea nr. 268/2023**”, precedată de virgulă;

b) după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023, va fi introdusă formularea „**cu modificările și completările ulterioare**”, precedată de virgulă;

c) după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2024, în loc de „cu modificările și completările ulterioare” se va scrie „**aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2024**”.

16. La **art. 24 alin. (10)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca debutul să fie reformulat, astfel:

„(10) În condițiile **prevăzute la art. 47 alin. (16) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare ...**”.

La **alin. (15)** pentru o informare corectă, în loc de „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare” se va scrie „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, **aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare**”.

De asemenea, din același considerent mai sus arătat, după sintagma „art. 22 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023” va fi inserată formularea „**cu modificările și completările ulterioare**”, precedată de virgulă.

La **alin. (18)**, pentru fluenta normei, propunem ca debutul să aibă următoarea formulare:

„(18) Prevederile **alin. (1) - (6), (15), (16) și art.22 (...)**”.

17. La **art. 25 alin. (4)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem scrierea *in extenso* a acronimului „PNRR”. Această observație este valabilă și pentru **art. 44**, cu referire la acronimul „UE”.

La **alin. (5)**, pentru corectitudine, propunem revederea și reformularea normei de trimitere la „art. 23 alin. (16)”, având în vedere că respectivul articol este alcătuit din două alineate.

La **alin. (8) lit. b)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „potrivit alin. (11)” să fie redată sub forma „potrivit **dispozițiilor alin. (11)**”. Reiterăm observația pentru toate cazurile similare.

18. La art. 28 alin. (1), din același considerent mai sus arătat, propunem ca citarea Legii nr. 231/2022 să se facă astfel: „conform **dispozițiilor Legii nr. 231/2022**”.

19. La art. 29, luând în considerare faptul că este alcătuit dintr-un singur alineat, propunem eliminarea marcajului „(1)”, ca inadecvat.

20. La art. 42 alin. (1), pentru corectitudine, este necesar ca denumirea „Ministerului Apărării” să fie scrisă sub forma „Ministerului Apărării Naționale”.

Totodată, pentru o informare completă, în locul sintagmei „cu completările ulterioare”, regăsită după titlul Legii nr. 222/2017” se va scrie „cu **modificările și completările ulterioare**”.

Observația este valabilă și pentru alin. (2).

La alin. (2), pentru claritatea normei, propunem eliminarea sintagmei „în anul 2025”, întrucât se repetă.

Totodată, propunem eliminarea parantezelor, pentru concordanță cu art. 38 alin. (3) teza finală din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare.

21. La art. 48, pentru o exprimare specifică normelor juridice, sintagma „Prin derogare de la art. 20² alin. (4)” se va reda sub forma „Prin derogare de la **prevederile art. 20² alin. (4)**”, observație valabilă pentru toate situațiile similare.

22. La art. 49, pentru o corectă informare legislativă asupra Legii nr. 198/2023, sintagma „cu modificările ulterioare” se va înlocui cu exprimarea „cu **modificările și completările ulterioare**”.

23. La art. 51, din considerente de ordin redacțional, particula „se” va fi eliminată din sintagma „începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi *se*, prin derogare”. Totodată, sugerăm revederea normei de trimitere la art. 23 alin. (2) din Legea nr. 56/2012, de la care se instituie norma derogatorie.

24. La art. 52 alin. (2), pentru un spor de rigoare redacțională, sintagma „unități administrative teritoriale” va fi redată sub forma „**unități administrativ-teritoriale**”.

25. La art. 53, întrucât articolul este structurat în două alineate, este necesară marcarea primului alineat cu cifra „(1)”.

La **primul alineat**, pentru o corectă și completă informare legislativă asupra actului normativ citat, sugerăm ca textul „și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2024 privind gestionarea

financiară a alocărilor din Fondul European pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și maritime integrate la nivelul UE, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021-2027” să fie redactat sub forma „și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2024 privind gestionarea financiară a alocărilor din Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021-2027, precum și pentru stingerea unor obligații fiscale datorate de beneficiarii Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) 2017-2020, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2024”.

26. La art. 55 alin. (2), sintagma „Suma de la alin. (1)” va fi redactată sub forma „Suma prevăzută la alin. (1)”.

27. La art. 63 alin. (1), sintagma „Legea nr.153/2017” se va scrie sub forma „Legea-cadru nr.153/2017”, observație valabilă și pentru cazul similar de la alin. (2).

La alin. (2), pentru un spor în redactare, sugerăm ca sintagma „se diminuează cu unul, de la 28 la 27” să fie redată astfel: „se diminuează cu 1, de la 28 la 27”. De asemenea, nu mai este necesară menționarea titlului Legii-cadru nr. 153/2017, acesta fiind precizat la alineatul anterior.

28. La art. 73 alin. (1) teza I, după termenul „republicată” se va insera sintagma „cu modificările și completările ulterioare”, precedată de virgulă.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 37/01.02.2025